

Praha 1. 8. 2012

30

Mzdy a platy ve zdravotnictví v roce 2011

Wages and salaries in health services in 2011

Souhrn

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR odměňovaných podle platných předpisů o platu, (zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány) v roce 2011 činil 29 188 Kč, u lékařů a zubních lékařů 57 687 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 28 145 Kč. Proti roku 2010 vzrostl celkový průměrný plat o 5,2 %. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě (v privátních organizacích a ve všech lázeňských organizacích bez ohledu na zřizovatele) dosáhla ve zdravotnictví celkem v ČR výše 24 740 Kč, u lékařů a zubních lékařů 55 514 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek 23 678 Kč. Proti roku 2010 vzrostla průměrná měsíční mzda o 4,6 %.

Summary

The average total monthly salary of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on salary (establishments founded by Ministry of Health, region, municipality or city or other central institution) in 2011 was 29 188 CZK, for physicians and dentists it was 57 687 CZK and for general nurses and midwives it was 28 145 CZK. The average total salary increased by 5,2 % from 2010. The average monthly wage of employees in health services in the CR remunerated according to valid regulations on wage (in private organisations and all balneological organisations irrespective of founder) reached the level of 24 740 CZK, for physicians and dentists it was 55 514 CZK and for general nurses and midwives it was 23 678 CZK. The average wage increased by 4,6 % from 2010.

Zaměstnanci ve zdravotnictví v České republice jsou odměňováni:

- **podle platných předpisů o platu** - zaměstnanci příspěvkových organizací a organizačních složek státu - zřizovatel Ministerstvo zdravotnictví, kraj, obec a město, ostatní centrální orgány (rezort obrany).
- **podle platných předpisů o mzdě** - zaměstnanci ve zdravotnických zařízeních v podnikatelské sféře - zřizovatel fyzická osoba, církev, jiná právnická osoba. Ve zdravotnických zařízeních, jejichž zřizovatelem je jiná právnická osoba, jsou zahrnuté i obchodní společnosti se 100 % podílem veřejného (krajského nebo obecního) majetku. Dále tímto způsobem jsou odměňováni zaměstnanci lázeňských organizací bez ohledu na zřizovatele.

Podnikatelé (osoby samostatně výdělečně činné a podnikatelé - zaměstnavatelé) nepobírají mzdu, ale podnikatelskou odměnu, takže nejsou zahrnuti do mzdového výkaznictví. Tato skutečnost se pak nepřímo odráží v celkové úrovni mezd v zařízeních odměňovaných podle platných předpisů o mzdě a komplikuje porovnání s údaji o úrovni platů v národním hospodářství ČR.

Skladba zahrnutých zdravotnických zařízení a struktura kategorií zaměstnanců včetně jejich odborností a specializací ovlivňuje výši celkového průměrného měsíčního platu a celkové průměrné měsíční mzdy.

Podle platných předpisů o platu bylo v roce 2011 odměňováno celkem 93 860 zaměstnanců (průměrný přepočtený evidenční počet), což představovalo 39 % všech pracovníků ve zdravotnictví. Výše podílu se během posledních let nemění. Průměrný měsíční plat v roce 2011 činil 29 188 Kč. V porovnání s rokem 2010 se zvýšil o 5,2 %.

Do dat za zdravotnická zařízení, jejichž zaměstnanci jsou odměňováni podle platných předpisů o platu nejsou započítány krajské hygienické stanice a Státní ústav pro kontrolu léčiv. Zaměstnanci těchto organizací jsou odměňováni jako zaměstnanci státní správy. Zařazením těchto organizací do zpracování by došlo ke zkreslení průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví.

Průměrný měsíční plat ve zdravotnictví byl vyšší o 4 752 Kč ve srovnání s průměrnou měsíční mzdou v národním hospodářství v České republice (24 436 Kč).

Vývoj průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Rok	Průměrný měsíční plat	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2009	26 750		
2010	27 733	983	3,7
2011	29 188	1 455	5,2

Průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů v roce 2011 činil 57 687 Kč. Proti roku 2010 se zvýšil o 14,8 %. Tarifní plat vzrostl z 24 296 Kč v roce 2010 na 29 326 Kč v roce 2011. Podíl tarifního platu na celkovém průměrném platu činil téměř 51 %. Během posledních let dochází k jeho postupnému nárůstu.

Z celkového počtu 12 411 lékařů a zubních lékařů (průměrný přepočtený evidenční počet) odměňovaných podle platných předpisů o platu bylo 57,6 % zařazeno ve 14. platové třídě s průměrným měsíčním platem 66 511 Kč a tarifním platem 32 780 Kč. Ve 13. platové třídě s průměrným měsíčním platem 49 613 Kč a platovým tarifem 27 563 Kč bylo zařazeno 12,3 % lékařů a zubních lékařů a 23,8 % ve 12. platové třídě s průměrným měsíčním platem 38 654 Kč a platovým tarifem 21 867 Kč.

V roce 2011 průměrný měsíční plat všeobecných sester a porodních asistentek činil 28 145 Kč, z toho tarifní plat 17 919 Kč. Převážná část všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 9. až 11. platové třídě. Přes 56 % všeobecných sester a porodních asistentek je zařazena v 10. platové třídě s průměrným tarifním platem 17 429 Kč, a jejich celkový měsíční plat představuje částku 26 727 Kč. V 11. platové třídě je zařazeno téměř 30 % všeobecných sester a porodních asistentek s průměrným měsíčním platem 31 703 Kč a platovým tarifem 19 470 Kč. Necelých 11 % všeobecných sester a porodních asistentek bylo zařazeno v 9. platové třídě, u kterých celkový průměrný měsíční plat představoval 22 634 Kč, platový tarif 15 279 Kč.

Podrobný přehled o výši průměrného měsíčního platu u jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2011 a srovnání s rokem 2010 přináší následující tabulka.

Průměrný měsíční plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR - členění podle kategorií

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců	Průměrný měsíční plat		Meziroční přírůstek	
	2010	2011	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	50 235	57 687	7 451	14,8
Farmaceuti	41 167	41 654	486	1,2
Všeobecné sestry a porodní asistentky	27 515	28 145	630	2,3
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	27 190	28 025	835	3,1
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	27 658	28 221	563	2,0
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	18 657	18 900	243	1,3
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	26 096	25 833	-264	-1,0
Pedagogičtí pracovníci	24 947	28 096	3 149	12,6
Technicko-hospodářští pracovníci	26 953	27 313	360	1,3
Dělníci a provozní pracovníci	15 480	15 454	-26	-0,2
Celkem	27 733	29 188	1 455	5,2

Celkově v roce 2011 vzrostly platy ve zdravotnických zařízeních s odměňováním podle platných předpisů o platu o 5,2 %. Přírůstek představoval 1 455 Kč. Platy vzrostly nejvíce lékařům a zubním lékařům o 14,8 %, tj. o 7 451 Kč. U všeobecných sester a porodních asistentek došlo ke zvýšení platu pouze o 2,3 %, tj. o 630 Kč.

Celkový průměrný měsíční plat lékařů a zubních lékařů je přibližně dvakrát vyšší ve srovnání s průměrným platem všeobecných sester a porodních asistentek i s průměrným platem zaměstnanců ve zdravotnictví celkem. Celkový průměrný plat lékařů a zubních lékařů představoval 2,4 násobek průměrné mzdy v národním hospodářství v ČR, plat všeobecných sester a porodních asistentek a rovněž plat zaměstnanců ve zdravotnictví celkem, stejně jako v roce 2010, byl 1,2 násobkem.

V roce 2011 byl podíl tarifního platu na celkovém platu nejnižší u lékařů a zubních lékařů a představoval téměř 51 % celkového platu. Proti roku 2010 se podíl zvýšil o 2,5 %. U všeobecných sester a porodních asistentek tvořil 64 %, u ostatních zdravotnických pracovníků nelékařů s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD) 62 %. Nejvyšší podíl tarifního platu přes 68 % měli zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ), což je podobné jako v minulém roce.

Výši složek platu u vybraných kategorií pracovníků ukazuje následující tabulka a graf v Příloze 2.

Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2011

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Složky platů	Lékaři a zubní lékaři	Farmaceuti	Všeobecné sestry a porodní asistentky	Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté
Platový tarif	29 326	22 281	17 919	17 440	19 310	12 014	16 635
Osobní příplatek	5 994	7 385	1 354	1 788	2 611	870	3 212
Odměny celkem	6 318	3 991	1 051	1 275	1 788	501	1 850
Práce přesčas	5 687	1 954	1 128	1 851	495	1 005	459
Pracovní pohotovost	1 389	163	116	199	103	59	210
Ostatní	8 973	5 880	6 577	5 471	3 915	4 451	3 468
Plat celkem	57 687	41 654	28 145	28 025	28 221	18 900	25 833

Tabulka s podrobnou strukturou průměrného měsíčního platu na zaměstnance podle všech sledovaných složek za vybrané kategorie zaměstnanců k 31. 12. 2011 je uvedena v Příloze 3. Zároveň je uveden průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců, kteří jsou podle platných předpisů o platu odměňováni.

Druhým způsobem odměňování ve zdravotnictví je odměňování podle platných předpisů o mzdě. Sleduje se pouze souhrnná mzda, nesledují se jednotlivé složky mezd.

Zaměstnanci ve zdravotnictví, kteří působí v privátních zdravotnických zařízeních, tj. v podnikatelské sféře, jsou odměňováni podle platných předpisů o mzdě. Zjišťování je prováděno za zaměstnance nestátních zdravotnických zařízení ústavní péče podnikatelské sféry, za zaměstnance vybraných druhů zdravotnických zařízení jako jsou ordinace praktického lékaře pro dospělé, ordinace praktického lékaře pro děti a dorost, ordinace lékaře specialisty (včetně gynekologa praktického i odborného), ordinace zubního lékaře (praktického i odborného), ordinace nelékaře VŠ i SŠ, stomatologické laboratoře, lékárny a výdejny. Dále tímto způsobem jsou odměňováni i zaměstnanci všech lázeňských organizací (státní i nestátní).

Vývoj průměrné měsíční mzdy v jednotlivých letech ukazuje následující tabulka.

Vývoj průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o mzdě)

Rok	Průměrná měsíční mzda	Meziroční přírůstek	
		Kč	%
2009	22 840		
2010	23 660	820	3,6
2011	24 740	1 080	4,6

Průměrná měsíční mzda u zaměstnanců odměňovaných podle platných předpisů o mzdě dosáhla v roce 2011 výše 24 740 Kč. Proti roku 2010 došlo k nárůstu o 4,6 %. V porovnání s průměrnou mzdou v České republice (24 436 Kč) měli tito zaměstnanci mzdu o 304 Kč vyšší.

Při vzájemném porovnání průměrné měsíční mzdy zaměstnanců a průměrného měsíčního platu zaměstnanců v roce 2011 byla průměrná měsíční mzda o 4 448 Kč nižší. U kategorie lékařů a zubních lékařů o 2 173 Kč, u všeobecných sester a porodních asistentek byla průměrná měsíční mzda o 4 467 Kč nižší než průměrný měsíční plat.

Vzájemné porovnání průměrné měsíční mzdy s průměrným měsíčním platem podle jednotlivých kategorií zaměstnanců v roce 2011 je uvedeno v grafu v Příloze 1.

Průměrná měsíční mzda lékařů a zubních lékařů (zaměstnanců) činila 55 514 Kč, proti roku 2010 vzrostla o 12,8 % a průměrná měsíční mzda všeobecných sester a porodních asistentek 23 678 Kč (navýšení proti roku 2010 o 1,2 %).

Srovnání průměrné měsíční mzdy s odměňováním podle platných předpisů o mzdě (v privátní sféře a v lázeňských organizacích) za roky 2010 a 2011 podle jednotlivých kategorií zaměstnanců ukazuje následující tabulka.

Průměrná měsíční mzda zaměstnanců ve zdravotnictví celkem v ČR

(odměňování podle platných předpisů o mzdě)

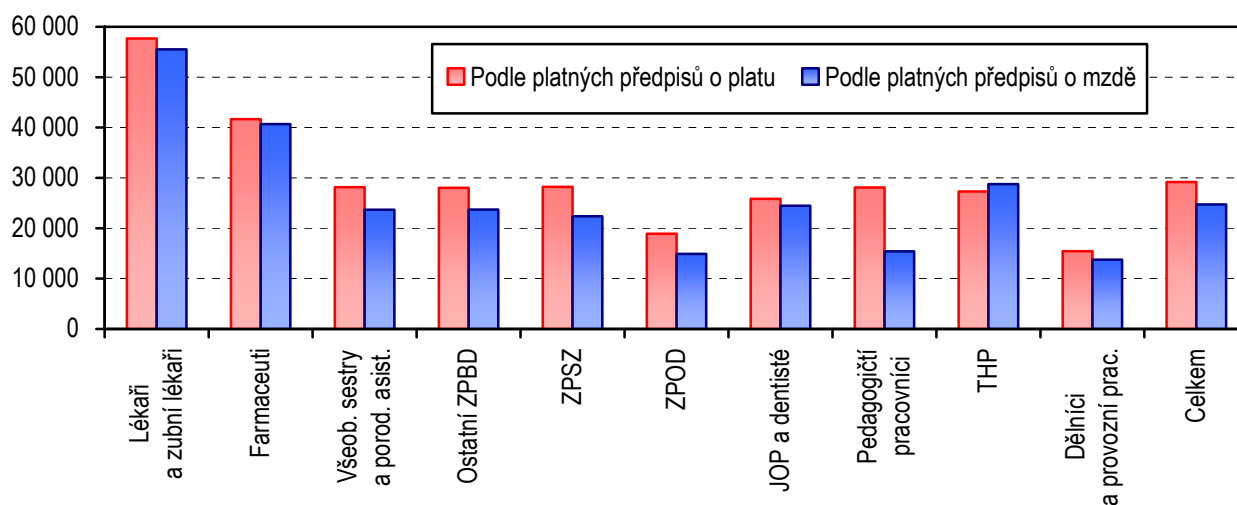
Kategorie zaměstnanců	Průměrná měsíční mzda		Meziroční přírůstek	
	2010	2011	Kč	%
Lékaři a zubní lékaři	49 223	55 514	6 291	12,8
Farmaceuti	40 287	40 675	387	1,0
Všeobecné sestry a porodní asistentky	23 397	23 678	281	1,2
Ostatní zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou způsobilostí (ostatní ZPBD)	23 695	23 710	16	0,1
Zdravotničtí pracovníci nelékaři s odbornou a specializovanou způsobilostí (ZPSZ)	21 917	22 362	445	2,0
Zdravotničtí pracovníci nelékaři pod odborným dohledem nebo přímým vedením (ZPOD)	14 748	14 920	172	1,2
Jiní odborní pracovníci (JOP) a dentisté	25 058	24 461	-597	-2,4
Pedagogičtí pracovníci	15 494	15 418	-77	-0,5
Technicko-hospodářští pracovníci	28 224	28 770	546	1,9
Dělníci a provozní pracovníci	13 626	13 765	138	1,0
Celkem	23 660	24 740	1 080	4,6

Průměrná měsíční mzda v lázeňských zařízeních (státních i nestátních) v roce 2011 dosáhla u lékařů a zubních lékařů výše 51 107 Kč a u všeobecných sester a porodních asistentek 19 939 Kč.

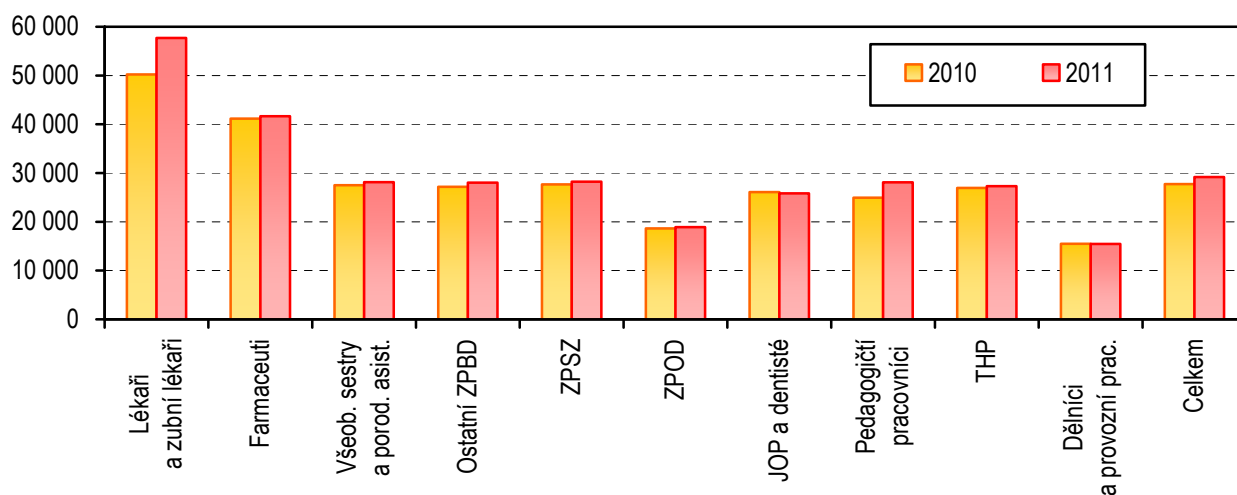
Zdrojem dat pro tuto aktuální informaci je výkaz E (MZ) 2-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách mezd ve zdravotnických organizacích podle platných předpisů o platu a výkaz E (MZ) 3-01 Roční výkaz o zaměstnancích a o složkách mezd ve zdravotnických organizacích podle platných předpisů o mzdě.

Vypracovala: Ing. Eliška Mašková

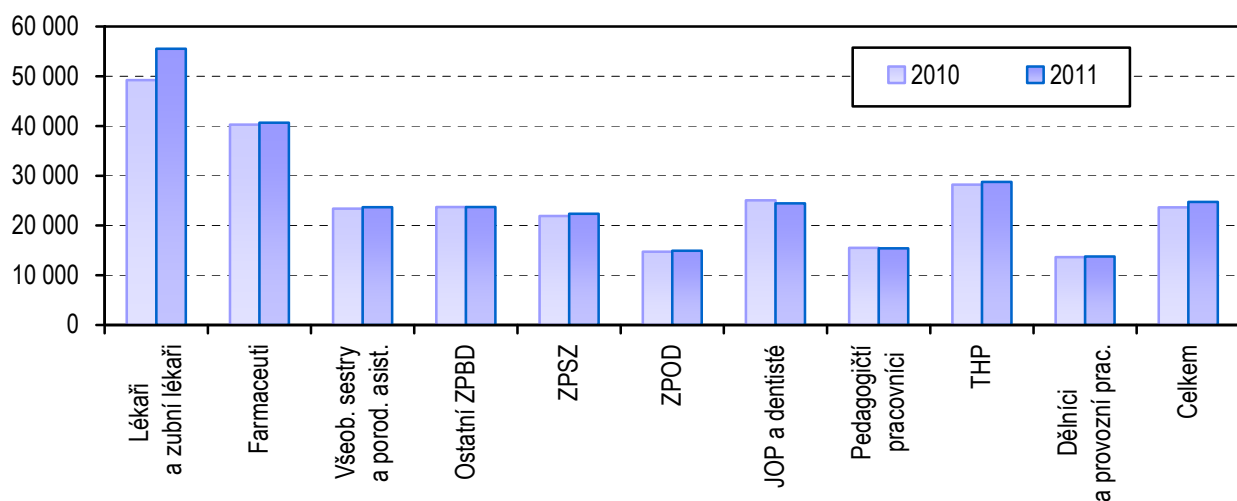
Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2011

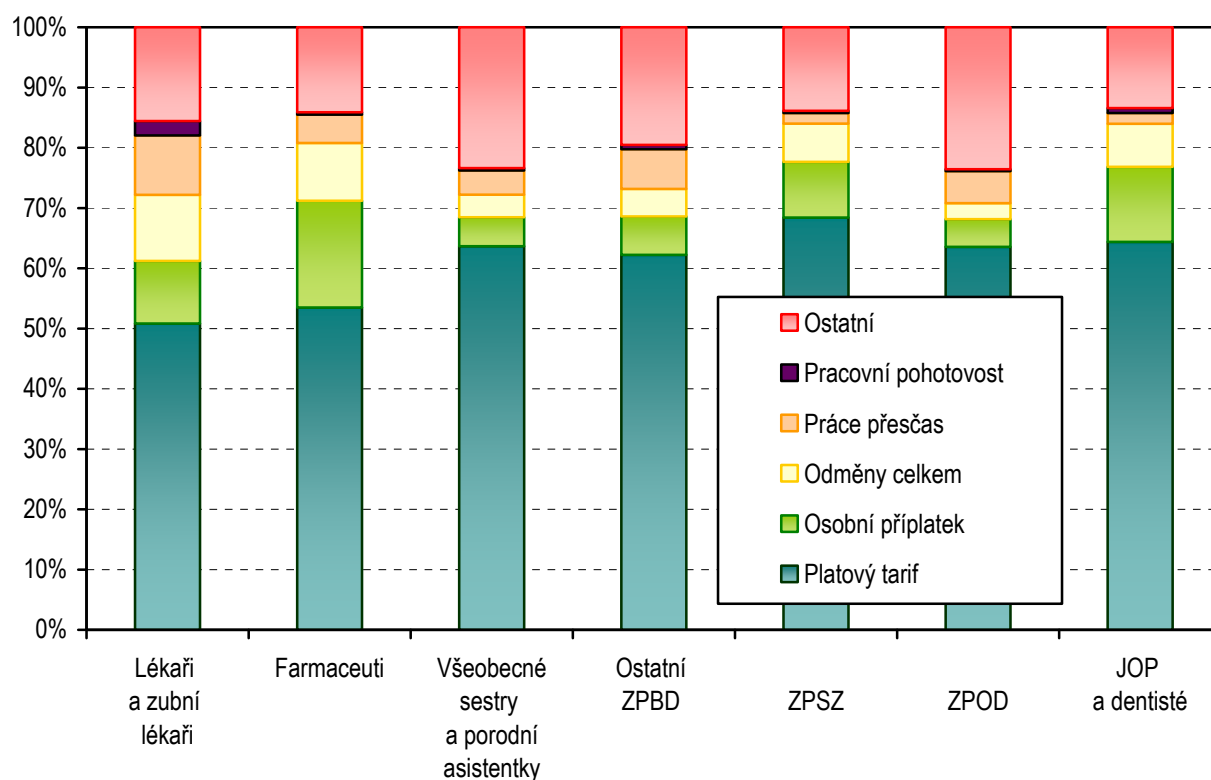
Srovnání průměrného měsíčního platu ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o platu)

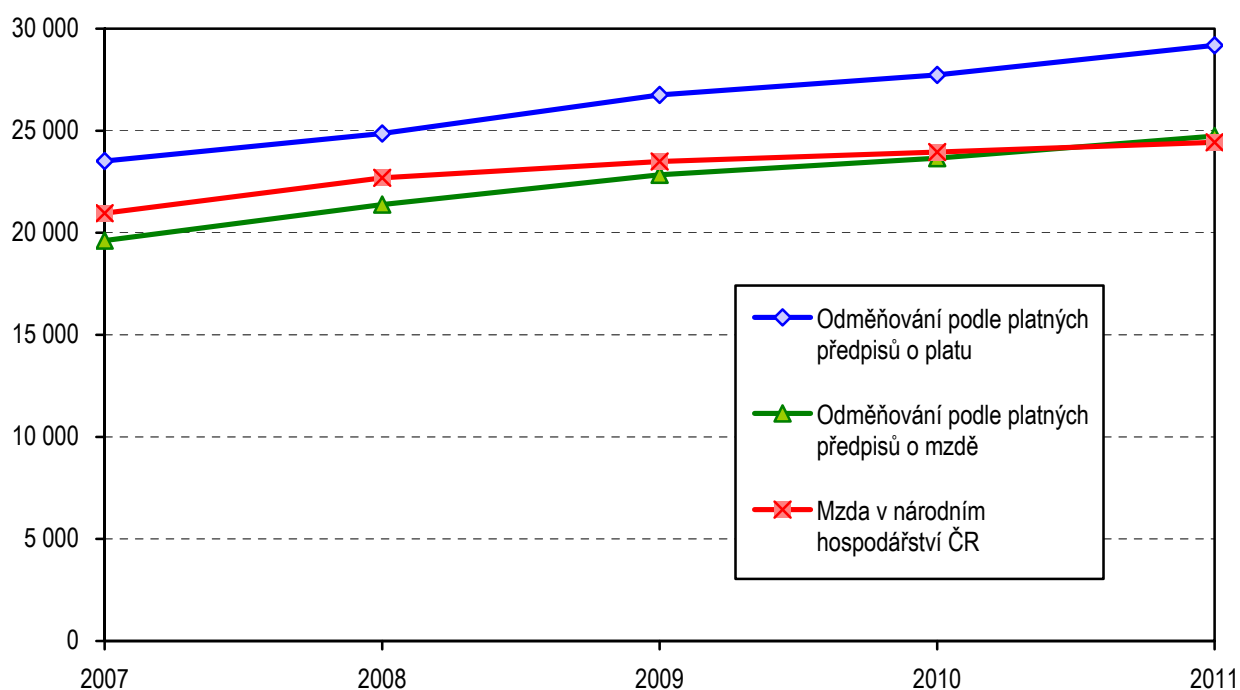
Srovnání průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem v ČR (odměňování podle platných předpisů o mzdě)

**Struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem v ČR v roce 2011
(odměňování podle platných předpisů o platu)**

Srovnání průměrného měsíčního platu a průměrné měsíční mzdy ve zdravotnictví celkem s průměrnou měsíční mzdou v ČR

Podrobná struktura průměrného měsíčního platu u odborných pracovníků ve zdravotnictví celkem ČR v roce 2011

(odměňování podle platných předpisů o platu)

Kategorie zaměstnanců	lékaři a zubní lékaři	farmaceuti	všeobecné sestry a porodní asistentky	ostatní ZPBD	ZPSZ	ZPOD	JOP a dentisté
Plat celkem	57 687	41 654	28 145	28 025	28 221	18 900	25 833
tarifní plat	29 326	22 281	17 919	17 440	19 310	12 014	16 635
příplatek za vedení	993	916	226	233	352	10	194
příplatek za práci ve ztíženém prostředí	101	104	53	140	57	38	69
zvláštní příplatky	561	112	698	577	179	764	215
plat za práci přesčas vč. příplatku	5 687	1 954	1 128	1 851	495	1 005	459
odměna za pracovní pohotovost	1 389	163	116	199	103	59	210
příplatky za práci v SO + NE	984	306	1 144	692	106	825	75
příplatek za práci ve svátek	483	127	498	316	32	364	30
příplatek za noční práci	766	120	975	549	19	564	33
příplatek za rozdělenou směnu	-	-	0	-	-	0	-
plat při výkonu jiné práce a práce v cizině	-	-	-	0	-	-	-
doplatek do výše minimálního nebo zaruč. platu	0	-	-	-	-	-	-
náhrady platu	5 084	4 195	2 984	2 963	3 170	1 885	2 853
osobní příplatek	5 994	7 385	1 354	1 788	2 611	870	3 212
odměny	6 318	3 991	1 051	1 275	1 788	501	1 850
Průměrný přepočtený evidenční počet zaměstnanců	12 411	497	34 449	8 227	3 267	14 880	874